Deeltijdopleiding

Uitgangspunten

Opleidingsbelang

De Huisartsopleiding AMC wil aios in staat stellen de opleiding in deeltijd te volgen waarbij het opleidingsbelang voldoende geborgd is. Dit is het geval wanneer de aios tenminste drie volledige werkdagen in de praktijk aanwezig is en op die wijze het vak van huisarts in de volle breedte kan leren en uitvoeren. Tegelijkertijd is een minimale aanwezigheid van drie praktijkdagen voor de opleider nodig om de voortgang van de aios goed te kunnen beoordelen.

Omvang

Conform de Europese regelgeving kan iedere aios in principe gebruik maken van het recht op het volgen van de opleiding in deeltijd, met een ondergrens van 50%. Dit recht bestaat echter met inachtneming van de mogelijkheden die de huisartsopleiding daartoe biedt en is geen afdwingbaar recht. De mogelijkheid tot deeltijdwerken wordt enerzijds beperkt door de eis dat de praktijktijd over tenminste 3 praktijkdagen in de week verspreid wordt t.b.v. de continuïteit van zorg (Kaderbesluit CHVG, B.8). Anderzijds is de beperking gelegen in de mogelijkheden die de opleidings- en stageplaatsen bieden en de organisatie van het onderwijs.

Op grond van bovenstaand heeft de Huisartsopleiding AMC bepaald dat de opleiding (of delen daarvan) in deeltijd gevolgd kan worden met een deeltijdpercentage van 84,21% (= 32 uur) of hoger. Slechts in uitzonderingsgevallen is een deeltijdpercentage kleiner dan 84,21% mogelijk. Hierbij moet dan rekening gehouden worden met (zeer) beperkte plaatsbaarheid in opleidingspraktijken en stage-instellingen. Uitzonderingsgevallen worden beoordeeld door het adjunct-hoofd van de opleiding.

Consequentie opleidingsduur

In geval van deeltijd wordt de duur van de opleiding naar rato verlengd. Bij een aanstellingspercentage van 90% komt dit neer op een verlenging van 5,2 weken per jaar. In de regel wordt de verlenging gevoegd bij de tweede opleidingsperiode in de huisartspraktijk.

Consequentie vakantieverlof

Iedere aios heeft jaarlijks 6 weken vakantieverlof. Bij een fulltime-aanstelling zijn dit 228 uren vakantieverlof. De aios die in deeltijd werkt heeft tevens 6 weken vakantieverlof. Het aantal uren vakantieverlof is naar rato van het deeltijdpercentage.

Consequenties voor het onderwijs

Al het onderwijs wordt voltijds gevolgd.
Iedere aios volgt per opleidingsjaar tenminste 40 en maximaal 50 dagen onderwijs conform de onderwijsroosters.
In jaar 1 heeft een in deeltijd werkende aios relatief minder praktijktijd, omdat de verlenging bij jaar 3 wordt gevoegd. Ditzelfde geldt voor de chronische en GGZ-stages in jaar 2. In jaar 3 heeft een aios die de gehele opleiding in deeltijd volgt relatief meer praktijktijd.
In jaar 2 tijdens de klinische stage en in jaar 3 hebben in deeltijdwerkende aios opleidingsperiodes waarin zij geen of minder onderwijs volgen. Als er in een periode geen of minder onderwijs wordt gevolgd, werkt de aios deze tijd in de huisartspraktijk resp. de stage-inrichting.

Deeltijdvarianten en hun consequenties voor de opleidingsperiode

De opleiding beslaat voor een fulltime werkende aios zonder vrijstellingen 3 jaar.
Aios die als gevolg van deeltijd een langere OPH-2-periode volgen, doen deze in één en dezelfde opleidingspraktijk, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om de periode te spreiden over twee opleidingspraktijken.
Per aios wordt bekeken hoe het opleidingsschema wordt ingevuld op grond van het deeltijdpercentage en de eventueel verkregen vrijstellingen.
Onderstaand overzicht schetst voor een aantal veel voorkomende deeltijdvarianten de opleidingsperiode van de aios.

Deeltijd %	***uren per week***	***Onderwijs -uren***	***Uren in de praktijk***	***Uitwerking praktijk***	***Duur van de verlenging per opleidingsjaar***
100	38	6,5	31,5	4 praktijk-dagen: bijv. 3 x 8,5 uur + 1 x 6 uur	geen
95	36,1	6,5	29,6	4 praktijk-dagen: bijv. 3 x 8,5 uur + 1 x 4,5 uur	2,6 weken per jaar; totale verlenging wordt gevoegd bij jaar 3
90	34,2	6,5	27,7	4 praktijk-dagen: bijv. 3 x 8 uur + 1 x 3,7 uur	5,2 weken per jaar; totale verlenging wordt gevoegd bij jaar 3
85	32,3	6,5	25,8	3 praktijk-dagen: 3 x 8,6 uur	7,8 weken per jaar; totale verlenging wordt gevoegd bij jaar 3; structurele compensatie van diensten wordt niet toegestaan.
84,21	32	6,5	25,5	3 praktijk-dagen: 3 x 8,5 uur	8,2 weken per jaar; totale verlenging wordt gevoegd bij jaar 3; structurele compensatie van diensten wordt niet toegestaan.

Voorwaarden

Beoordeelbaarheid

De aios moet voldoende aanwezig zijn in de opleidingspraktijk om de (stage)opleider de gelegenheid te bieden de voortgang te beoordelen. De minimale aanwezigheid is gesteld op 3 volledige praktijkdagen. Ook bij gebruik van wettelijk verlof (trouwen, vaderschap) of congresdagen is het de verantwoordelijkheid van de aios om voldoende aanwezig te zijn om beoordeelbaar te zijn.

Praktijkdagen

De SBOH hanteert de regel dat een praktijkdag maximaal 8,6 uur (excl. pauze) beslaat.
Te allen tijde moet de praktijktijd over tenminste 3 praktijkdagen in de week verspreid zijn.
Voor elk aanstellingspercentage boven de 85% geldt dat naast de onderwijsdag de aanwezigheid in de praktijk over tenminste 4 dagen in de week verspreid moet zijn. Uitsluitend bij een aanstellingspercentage van 85% of minder is een 4-daagse werkweek (3 praktijkdagen en 1 onderwijsdag) mogelijk.

Voorwaarden van de opleidingspraktijk

De wijze waarop de deeltijdopleiding kan worden ingevuld is afhankelijk van de mogelijkheden in de opleidingspraktijk. Deze mogelijkheden zijn leidend in het faciliteren van de

deeltijdopleiding. Om die reden kan de invulling van de deeltijdopleiding per opleidingspraktijk verschillen.

Instemming opleider

De mogelijkheden binnen de opleidingspraktijk zijn leidend in de vormgeving van de deeltijdopleiding. Om die reden gaat werken in deeltijd altijd in overleg met de huisarts- of stageopleider.
Over de aanwezigheidstijden moet overeenstemming bereikt worden tussen de aios en de (stage)opleider, de stage-inrichting en het opleidingsinstituut.

Wijzigen deeltijdpercentage

Het aanstellingspercentage kan voor aanvang van een onderdeel van de opleiding (jaar 1, jaar 3, stageperiode) gewijzigd worden (zie verder: Deeltijd aanvragen). Uitsluitend bij hoge uitzondering kan lopende dat onderdeel het deeltijdpercentage tussentijds worden gewijzigd. Bij een dergelijke tussentijdse wijziging is altijd een onderbouwing van de wijziging met de instemming van de (stage)opleider, studiebegeleider en stagecoördinator of teamleider opleidersteam vereist. De aanvraag wordt beoordeeld door het adjunct-hoofd.

Voltijdse verplichtingen

Bepaalde delen van de opleiding, zoals de zelfstandige periode, moeten voltijds worden gedaan en bepaalde delen moeten verplicht worden gevolgd zoals de introductiedagen, de LHK-toets, de STARtclass en andere landelijke cursussen.
De aios neemt waar in de praktijk wanneer opleiders, praktijkassistentes en praktijkonder-steuners onderwijs volgen, ook indien dit onderwijs op een reguliere deeltijddag van de aios valt.
In overleg met de (stage-)opleider mag een voltijds gewerkte periode gecompenseerd worden.

Compensatie van diensten

Structurele compensatie van diensten is in principe conform de CAO niet toegestaan. De CAO biedt echter wel ruimte om hier individuele afspraken over te maken.
Om praktijkorganisatorische redenen en ten behoeve van de continuïteit in opleiding kan eventueel afgesproken worden de diensten structureel te compenseren. Dit is uitsluitend mogelijk bij een aanstellingspercentage van meer dan 85% i.v.m. de voorwaarde dat de praktijktijd over tenminste 3 volledige praktijkdagen in de week verspreid moet zijn. Daarnaast moet in jaar 3 bovendien rekening gehouden met de wijze van compenseren van diensten in jaar 1. Indien een aios in jaar 1 de 20 diensten structureel gecompenseerd heeft én niet alle diensten heeft gedaan, kunnen de extra diensten die in jaar 3 nog gedaan moeten worden niet gecompenseerd worden.

Rekenmodel voor compensatie van diensten

Aanstellingsomvang =	… uur	
Onderwijsdag =	- 6,5 uur	
Gemiddeld aantal te compenseren diensturen*=	- … uur	
Resterende praktijkuren =	… uur	→ delen door 3 of 4 dagen, met een maximum van 8,6 uur per dag

*Vakantieweken worden niet meegerekend. 20 diensten van gemiddeld 7 uur per dienst leveren een gemiddelde te compenseren diensturen van 20 x 7 / 46 = 3 uur per week op.

Deeltijd in het stagejaar

In sommige gevallen is een (tijdelijk) afwijkend deeltijdpercentage in een stage mogelijk of wenselijk met als doel hierdoor uit te komen op het begin van een onderwijskwartaal. Dit geldt met name na terugkeer van een verlof- of ziekteperiode, of bij het volgen van een klinische stage in deeltijd (zie volgende alinea).

De klinische stage

In de meeste stages is een deeltijdopleiding inpasbaar, met uitzondering van de klinische stages. De klinische stageperiode wordt in principe voltijds gevolgd, maar een deeltijd-aanvraag kan in de meeste gevallen worden gehonoreerd. De aios die hiervoor in aanmerking wenst te komen dient dit te motiveren bij het aangeven van de stagevoorkeur voor het tweede jaar. De haalbaarheid wordt per individuele aios bekeken, de mogelijkheid dat deeltijd niet inpasbaar blijkt bestaat.
Na vaststelling van de stageplanning is een aanvraag voor deeltijd in de klinische stage slechts bij hoge uitzondering mogelijk.
Omdat een klinische stage tenminste 13 of 26 weken moet beslaan, heeft het in deeltijd volgen van een klinische stage consequenties voor de stage(s) die daarop volgen. Dit kan een andere stage zijn of de 2e periode in de huisartsopleidingspraktijk. De aios dient zich te realiseren dat voor de opvolgende stages er maar met mate rekening kan worden gehouden met plaatsingsvoorkeuren (bijv. reisafstand) en dat er voor 2e periode in de huisartsopleidingspraktijk soms een 1-op-1-koppeling plaatsvindt.

Deeltijd in combinatie met een differentiatie in het derde jaar

Een aios die een differentiatie volgt heeft hiervoor toestemming gekregen op basis van de verwachting dat het vereiste competentieniveau verworven kan worden binnen de reguliere opleidingstijd minus 3 maanden.
Voor deelname aan een differentiatie geldt een minimumaanstelling van 84,21%.
De aios overlegt met de opleider welk percentage in combinatie met de differentiatie binnen de opleidingspraktijk het beste past.
Een aios die in het 1e en 2e jaar van de opleiding in deeltijd werkt heeft in het 3e jaar relatief meer praktijktijd, aangezien de verlenging van de opleiding aan het 3e jaar gekoppeld wordt.
De meeste differentiaties vinden voor het merendeel in de praktijk plaats, m.u.v. Beheer & Beleid, Wetenschap en Onderwijs.
De 6 tot 8 extra onderwijsdagen die de aios volgt, vallen nog binnen de norm van het maximum van 50 onderwijsdagen per jaar.
Gedurende de looptijd van de differentiatie zorgt de aios er in afstemming met de opleider voor dat er gemiddeld minimaal 2,5 dagen praktijktijd is.
Om de continuïteit van zorg en van het leerproces van de aios te realiseren én de opleider in de gelegenheid te stellen de voortgang van de aios goed te kunnen bewaken, vindt deelname aan de differentiatie bij voorkeur plaats in de 2e helft van het 3e jaar. Zie onderstaand schema dat een richtlijn geeft voor spreiding van de differentiatie.

			Startmaanden jaar 3			
Differentiatie	***Startmaand differentiatie***	***Looptijd***	***september***	***december***	***maart***	***juni***
			Start differentiatie			
Palliatieve zorg	04 / 10	6 mnd	Afhankelijk van einddatum 04/10	04	Afhankelijk van einddatum 04/10	10

Huisarts & GGZ	03 / 09	9 mnd				
Beheer en Beleid	04 / 10	6 mnd	Afhankelijk van einddatum 04/10	04	Afhankelijk van einddatum 04/10	10
Ouderenzorg	04 / 10	6 mnd	Afhankelijk van einddatum 04/10	04	Afhankelijk van einddatum 04/10	10
Hart- & vaatziekten	03 / 09	6 mnd	03	03	09	09
Astma / COPD	03 / 06 / 09 / 12	12 mnd	Afhankelijk van einddatum 09 / 12	Afhankelijk van einddatum 12 / 03	Afhankelijk van einddatum 03 / 06	Afhankelijk van einddatum 06 / 09
Urogynaecologie	03 / 06 / 09 / 12	12 mnd	Afhankelijk van einddatum 09 / 12	Afhankelijk van einddatum 12 / 03	Afhankelijk van einddatum 03 / 06	Afhankelijk van einddatum 06 / 09
Bewegingsapparaat	03 / 09	6 mnd	03	03	09	09
Spoedzorg	03 / 09	6 mnd	03	03	09	09
Diabetes Mellitus	03 / 06 / 09 / 12	12 mnd	Afhankelijk van einddatum 09 / 12	Afhankelijk van einddatum 12 / 03	Afhankelijk van einddatum 03 / 06	Afhankelijk van einddatum 06 / 09
Onderwijs maken en geven	03 / 09	9 mnd	Afhankelijk van einddatum 03 / 09	03	Afhankelijk van einddatum 03 / 06	09
Wetenschap			Aios maakt afspraken i.o.m. opleider en begeleiders instituut			

Deeltijd aanvragen

Aanvang opleiding

Bij aanvang van de opleiding vult de aios het door de SBOH verstrekte formulier bij aanvang dienstverband in en stuurt dit naar het aios-secretariaat, dat dit na goedkeuring doorstuurt naar de SBOH.

Tijdens de opleiding

Gedurende de opleiding moet een verzoek tot wijziging van aanstellingspercentage 1 maand voor aanvang van de betreffende periode schriftelijk ingediend zijn bij het aios-secretariaat. Een wijziging van deeltijd tijdens een opleidingsperiode is slechts bij hoge uitzondering, mét onderbouwing en mét instemming van opleider en studiebegeleider mogelijk.
Het aios-secretariaat verzorgt de ondertekening van het aanvraagformulier door het adjunct-hoofd en de verzending naar de SBOH. Het secretariaat verwerkt de deeltijdwijziging in het opleidingsschema en in de plaatsingsbrief voor de betreffende opleidingsperiode.

Het aanvraagformulier 'aanpassing arbeidsduur' is te vinden op www.sboh.nl onder Personeelsinformatie.

Deeltijd d.m.v. ouderschapsverlof

Een aios kan in deeltijd gaan werken met behulp van ouderschapsverlofuren. Hierbij gelden dezelfde voorwaarden als bij het werken in deeltijd.

Het aanvraagformulier ouderschapsverlof is te vinden op www.sboh.nl onder Personeelsinformatie.

Vragen over deeltijd

Vragen over deeltijd kun je bespreken met het aios-secretariaat en tijdens de opleiding ook met de studiebegeleider.
Meer informatie over deeltijd is te vinden op www.sboh.nl onder Personeelsinformatie.